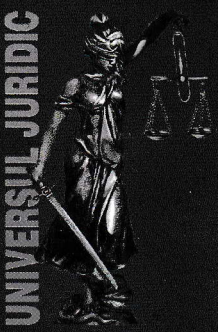
III 27240

UNIVERSUL JURIDIC

Ana-Maria Tatoiu

Spălarea banilor şi criminalitatea economico-financiară din paradisurile fiscale

BP Biblioteca Profesioniştilor UJ

III 27240 d1

Dr. Ana-Maria TATOIU

SPĂLAREA BANILOR
şi criminalitatea economico-financiară din paradisurile fiscale

290/45
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECĂ 2

Universul Juridic
Bucureşti
-2022-

CUPRINS

ABREVIERI 9

CAPITOLUL I. CLARIFICĂRI CONCEPTUALE ŞI ISTORICE ALE INFRACŢIUNII DE SPĂLARE A BANILOR 11
1.1. Definirea spălării banilor 11
1.2. Precizări conceptuale fundamentale în procesul de spălare a banilor 18
1.3. Scurtă prezentare a istoriei fenomenului spălării banilor la nivel mondial 26
1.4. Menţiuni istorice ale prevederilor comunitare privind acţiunile de combatere a infracţiunii de spălare a banilor 32
1.5. Istoricul legislativ al infracţiunii de spălare a banilor în ţara noastră 36

CAPITOLUL II. ASPECTE INFRACŢIONALE PRIVIND SPĂLAREA BANILOR 45
2.1. Prezentarea generală a reglementărilor de spălare a banilor în ţara noastră 45
2.1.1. Clarificări conceptuale în Legea nr. 129/2019 raportat la Legea abrogată nr. 656/2002 45
2.1.2. Obligaţiile entităţilor raportoare 50
2.1.2.1. Obligaţia de raportare a tranzacţiilor suspecte (art. 6 din Legea nr. 129/2019) 53
2.1.2.2. Obligaţia de raportare a unor tranzacţii care nu prezintă indicatori de suspiciune (art. 7 din Legea nr. 129/2019) 54
2.1.2.3. Obligaţii decurgând din procedura raportării (art. 8-9 din Legea nr. 129/2019) 55
2.1.2.4. Obligaţia de a aplica măsurile de cunoaştere a clientelei (art. 10-17 din Legea nr. 129/2019) 57
2.1.2.5. Obligaţii decurgând din utilizarea unor terţe părţi (art. 18 din Legea nr. 129/2019) 63
2.1.2.6. Obligaţia de a ţine evidenţa documentată a măsurilor luate în vederea identificării beneficiarilor reali (art. 19 din Legea nr. 129/2019) 64
2.1.2.7. Obligaţia păstrării documentelor care atestă aplicarea procedurilor de cunoaştere a clientelei (art. 21 din Legea nr. 129/2019) 67
2.1.2.8. Obligaţia desemnării persoanelor cu responsabilităţi în aplicarea Legii nr. 129/2019 (art. 23 din Legea nr. 129/2019) 69
2.1.2.9. Obligaţia privind pachetul de politici şi norme interne, mecanisme de control intern şi proceduri de administrare a riscurilor (art. 24 din Legea nr. 129/2019) 70
2.1.2.10. Obligaţia identificării şi evaluării riscurilor (art. 25 din Legea nr. 129/2019) 71
2.1.2.11. Obligaţia de a comunica onpcsb datele şi informaţiile necesare îndeplinirii atribuţiilor prevăzute de Legea nr. 129/2019 (art. 26) 72
2.1.3. Conţinutul legal al infracţiunii de spălare de bani. caracterul autonom al infracţiunii 73
2.2. Conţinutul constitutiv al infracţiunii de spălare a banilor 80
2.2.1. Obiectul juridic şi obiectul material 80

2.2.1.1. Obiectul juridic 80
2.2.1.2. Obiectul material 82
2.2.2. Subiecţii infracţiunii 83
2.2.1.1. Subiect activ 83
2.2.1.2. Subiect pasiv 94
2.2.3. Latura obiectivă: elementul material, urmarea imediată şi legătura de cauzalitate 94
2.2.3.1. Elementul material 94
2.2.3.2. Urmarea imediată 101
2.2.3.3. Legătura de cauzalitate 102
2.2.4. Latura subiectivă 103
2.2.5. Formele infracţiunii de spălare a banilor 106
2.2.6. Sancţiuni 107
2.3. Momentele esenţiale şi modalităţile uzuale de spălare a banilor 110
2.3.1. Etapele de realizare a procesului de spălare a banilor 110
2.3.1.1. Plasarea 110
2.3.1.2. Stratificarea 112
2.3.1.3. Integrarea 113
2.3.2. Modalităţi concrete de disimulare a originii ilicite a veniturilor 114
2.3.3. Sistemele utilizate în spălarea banilor 121

CAPITOLUL III. IMPORTANŢA PARADISURILOR FISCALE ÎN CONTEXTUL FISCAL INTERNAŢIONAL 123
3.1. Aspecte terminologice privind conceptele de paradisuri fiscale şi de centre financiare off-shore 123
3.1.1. Definirea doctrinară a paradisurilor fiscale şi a centrelor financiare off-shore 125
3.1.2. Definiţii operaţionale privind paradisul fiscal 129
3.2. Scurt istoric al paradisurilor fiscale 131
3.3. Principalele caracteristici ale paradisurilor fiscale şi ale centrelor financiare off-shore 133
3.4. Clasificarea paradisurilor fiscale 135
3.5. Cauzele determinante ale existenţei paradisurilor fiscale 139
3.6. Avantajele specifice oferite de paradisurile fiscale 142

CAPITOLUL IV. UTILIZAREA PARADISURILOR FISCALE DE CĂTRE AGENŢII ECONOMICI 144
4.1. Societăţile off-shore. Concept. Înfiinţare. Tipologie. Domeniile principale de acţiune 145
4.1.1. Definiţia companiilor off-shore 145
4.1.2. Constituirea societăţilor off-shore şi domeniile principale de acţiune 146
4.1.3. Tipuri de societăţi off-shore 147
4.2. Elemente de analiză fiscală internaţională 152
4.2.1. Diferenţa dintre impozitarea teritorială şi impozitarea universală 152
4.2.2. Clarificări conceptuale privind rezidenţa sau nerezidenţa fiscală 153
4.2.3. Metode de evitare a dublei impuneri internaţionale 154
4.3. Planificarea fiscală internaţională 158
4.3.1. Instrumente şi tehnici de gestiune fiscală pentru agenţii economici 159

4.3.1.1. Instrumente şi tehnici de gestiune fiscală pentru societăţile de tip holding 160
4.3.1.2. Instrumente şi tehnici de gestiune fiscală pentru instituţia trustului 161
4.3.1.3. Instrumente şi tehnici de gestiune fiscală pentru companiile de asigurări captive....162
4.3.1.4. Utilizarea preţurilor de transfer 163
4.3.2 Limitele planificării fiscale internaţionale....167
4.3.2.1. Trasarea graniţelor dintre concurenţa fiscală loială şi concurenţa fiscală neloială 167
4.3.2.2. Planificarea fiscală versus abuzul de drept....169
4.4. Criptomonedele, paradisuri fiscale moderne şi actuale 171

CAPITOLUL V. ACTIVITĂŢI INFRACŢIONALE ÎN PARADISURILE FISCALE ŞI CENTRELE FINANCIARE OFF-SHORE....176
5.1. Criminalitate economico-financiară. Concept, caracteristici şi forme 179
5.1.1. Definiţia criminalităţii economico-financiare....180
5.1.2. Caracteristici ale criminalităţii economico-financiare desfăşurate prin intermediul paradisurilor fiscale 181
5.1.3. Forme de criminalitate economico-financiară în paradisurile fiscale....181
5.2. Măsuri internaţionale de combatere a fraudelor financiar-fiscale 182
5.2.1. Combaterea europeană a fraudelor financiar-fiscale 182
5.2.2. Acţiuni de combatere a fraudelor financiar-fiscale....184
5.2.3. Acţiunile forumului pentru stabilitatea financiară (FSF) 188
5.2.4. Acţiunile grupului de acţiune în domeniul financiar şi al spălării banilor....189
5.2.5. Acţiunile interpolului 190
5.2.6. Acţiunile grupului de acţiune financiară internaţională (GAFI)....190

CAPITOLUL VI. PRINCIPALELE JURISDICŢII OFF-SHORE ŞI PARTICULARITĂŢILE LOR....193
6.1. Preliminarii....193
6.2. Insulele bermude....194
6.3. Qatar....195
6.4. Insulele Cayman....195
6.5. Dubai 197
6.6. Bahamas 198
6.7. Bahrain 200
6.8. Hong Kong 200
6.9. Insulele Virgine Britanice....203
6.10. Panama 205
6.11. Elveţia 207
6.12. Malta....209
6.13. Principatul Monaco....210
6.14. Luxemburg 211
6.15. Cipru....212
6.16. Singapore 214
6.17. Delaware 217
6.18. Gibraltar....219
6.19. Costa Rica....221
6.20. Belize....222
6.21. Alte jurisdicţii off-shore 223

CAPITOLUL VII. SITUAŢII CONCRETE DE UTILIZARE A JURISDICŢIILOR OFF-SHORE 227
7.1. Cazuri celebre de utilizare a jurisdicţiilor off-shore din practica financiară internaţională 227
7.2. Exemple naţionale renumite de utilizare a paradisurilor fiscale 238

CAPITOLUL VIII. IMPACTUL PARADISURILOR FISCALE. IMPLICAŢII ECONOMICO-JURIDICE ASUPRA ECONOMIEI MONDIALE ŞI NAŢIONALE 244
8.1. Impactul paradisurilor fiscale asupra economiei mondiale 244
8.2. Impactul paradisurilor fiscale asupra economiei româneşti 251
8.3. Dezvoltarea economică a paradisurilor fiscale 256

CAPITOLUL IX. CONCLUZII ŞI PROPUNERI *DE LEGE FERENDA* 257

BIBLIOGRAFIE 269